

Posudek na disertační práci Mgr. Adama Véleho, PhD na téma Vliv různých narušení lesních ekosystémů na hmyz.

Jan Frouz

Předkládaná disertační práce Adama Véleho se sestává s celkem čtyř prací publikovaných v mezinárodních časopisech registrovaných ve WoS a krátkého shrnujícího úvodu. U všech čtyřech publikovaných prací je kandidát prvním autorem a jeho podíl na jednotlivých pracích je v textu disertační práce dostatečně specifikován a z tohoto pohledu nemám pochyb o tom, že byl ve všech případech významný a možno říci i klíčový, pro vznik jednotlivých prací. Práce se týkají vlivu prostorové struktura naše na distribuci vybraných druhů hmyzu, jmenovitě tedy dvou druhů mravenců a jednoho druhu bělokaza a dále vlivu habitat na termoregulaci jednoho druhu mravenců, celkově tedy tvoří ucelený celek prací zabývajících se vlivem podmínek stanoviště a zejména jejich prostorových charakteristik na ekologii lesního hmyzu jsou publikována v kvalitních oborových časopisech vesměs patřících do Q2 a prošli jistě náročným oponentním řízením. Práce jsou jistě kvalitní a spolu s dalším 14 pracemi autora registrovanými ve WoS jistě dostatečně ilustrují jeho schopnost samostatné vědecké práce. Autor jednotlivé práce hojně cituje i v obecném úvodu, který má povahu literární rešerše na téma disturbance a fragmentace lesa, jejich přínos k rozvoji oboru je hrnut pouze v jednostránkovém závěru. Osobně bych uvítal podrobnější osvětlení významu předložených prací pro rozvoj oboru, na druhou stranu chápu, že oborové zvyklosti se v toto směru značně liší a nepokládám to za chybu.

Všem prací je společná otázka prostorové distribuce organismů a vlivu stanovišť a prostorového uspořádání ekosystému na různé aspekty výskytu a performance hmyzu, proto mě poněkud překvapilo, že otázkám prostorové ekologie a vlivu kvality stanoviště na ekologii hmyzu je s výjimkou kapitoly o fragmentaci věnována v obecném úvodu menší pozornost. Naopak velká pozornost je věnována disturbancím a jejich významu v lese, která s daným tématem sice souvisí ale spíše okrajově.

Nicméně přes výše uvedené, připomínky, které jsou ostatně spíše věcí názoru a nemohou být považovány za chybu práce, pokládám práci za velmi kvalitní a vhodný podklad pro udělení titulu PhD, který za splnění všech ostatních zákonných podmínek co nejvřeleji doporučuji.

V Heřmani 20. 6. 2020

Prof. ing. Mgr. Jan Frouz CSc.

K práci mám dva dotazy, které bych rád položil v souvislosti s disturbancí lesa.

- 1) Dokázal by kandidát domyslet, jak by se les vyvíjel bez přítomnosti velkých disturbancí, míněno tím tedy přírodní les, bez zásahu člověka, který by podléhal pouze jednotlivým drobným disturbancím typu lokálních gradací hmyzu nebo pádu jednotlivých stromů nebo jejich malých skupin atp. Existují příklady takových lesů, a pakliže ano, co se o nich nechá říci.
- 2) Druhý dotaz směřuje k rozdělení disturbancí na exogenní a endogenní. Mohl by kandidát rozdíl mezi těmito kategoriemi blíže objasnit. Zejména pak by mě zajímalo, zda není možné říci, že citlivost lesa k exogenním disturbancím má své endogenní příčiny a naopak manifestace endogenních disturbance např. pád starých stromů je často urychlen působením exogenních faktorů (např. větru), není v tomto směru toto dělení poněkud umělé?